Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 164 (5455).
23 ИЮЛЬ 1984 й.
ДУШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА

● Газетанинг бош мақоласи «Иккинчи ярим йиллик» деб номланган.

● Варшава. Кеча миллий байрам — Польша қайта тикланганлигининг 40 йиллиги муносабати билан бу ерда тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

● Совет ҳукуматининг таклифига биноан 17 июлдан 23 июлгача Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Кампучия Халқ республикаси Министрлар Советининг Раиси Чан Си Совет Иттифоқида расмий визит билан бўлди. Газетада совет —Кампучия ахбороти берилган.

● Учишни бошқариш маркази. Космонавтлар Леонид Кизим, Владимир Соловьев, Олег Атьков, Владимир Жонибеков, Светлана Савицкая ва Игорь Волк «Салют—7» илмий орбитал станциясида учишни давом эттирмоқда.

КЕЛГУСИ БЕШ ЙИЛЛИК ҲИСОБИГА

«Ташсантехгазмонтаж» трестида кўплаб бригадалар республика юбилейини муносиб кутиб олиш учун юбилейолди мусобақасига қўшилганлар. Шулардан бири 1-монтаж бошқармасининг Н. Силин етакчилигидаги бригададир. Бригада Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи шарафига бошланган мусобақада доимо пешқадамлик қилиб келяпти.

«Бир беш йилликда —икки беш йиллик» шиори остида ишлаётган бу пешқадам коллектив ўз меҳнат календарида ўн иккинчи беш йиллик ҳисобини очди. Илғор иш усулларидан унумли фойдаланиш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомига қатъий риоя қилиш — муваффақиятлар гарови бўлмоқда.

БУГУН

Н. Силин бошлиқ бригада қурувчилари Оҳангарон шоссеси ва Шифокорлар шаҳарчасида қурилаётган турар жой биноларида ишлаб чиқариш графигидан ярим ой илгарилаб кетдилар. Шу билан бирга санитария-техника жиҳозларини ўрнатиш ишларини яхши сифат билан бажармоқдалар. Коллективнинг кунлик ишлаб чиқариш нормаси 185—200 процентни ташкил этяпти.

«ЎЗБЕКИСТОНИМ МЕНИНГ»

Ўзбекистон тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамияти ўтказган болалар бадиий ижодиёти конкурси шундай деб аталди. Халқ декоратив амалий санъати тўгаракларида шуғулланувчи болаларнинг юздан кўп буюми шў кўрикнинг якунловчи даврасига танлаб олинди. Бу ерда ганч, ёғоч ўймакорлиги, кандакорлик, кулоллик, гиламдўзлик, йўрмадўзлик буюмлари, похолдан ишланган ҳар хил нарсалар, ўйинчоқлар, аппликация, халқ меъморчилиги ёдгорликларининг макетлари бор эди.

Конкурс ғолиблари Бутуниттифоқ «Артек» пионер лагерига йўлланмалар билан мукофотланди.

(ЎзТАГ).

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА

● Беш йиллик зарбдорлари

ИЛҒОРЛАР ИБРАТИ

«Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг катта коллективи юбилей йили план-топшириқларини муваффақиятли бажариш йўлида самарали меҳнат қилмоқда. Бирлашманинг машинасозлик заводи ишчилари қўлга киритаётган ютуқлар, айниқса қувончли бўлмоқда. Бу ерда юбилей шарафига ташкил қилинган социалистик мусобақада барча цехлар, участка ва бригадалар фаол иштирок этишмоқда. Корхонада барча имкониятлар, технологик ва техник тадбирлар ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган.

Заводнинг 4-механика йиғув цехи фидокорлари муборак сана шарафига қабул қилган мажбуриятларни бажариш йўлида фидокорлик кўрсатишмоқда. Цехнинг 200 нафар ишчиси тайёрланаётган маҳсулот миқдори ва сифати учун ўзини тўлақонли жавобгар деб билади. Шунинг учун бу ерда план-топшириқлар ортиғи билан бажарилмоқда. Юбилей йилининг ўтган олти ойида цех фидокорлари салкам миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашга эришдилар. Шундай жонкуярларнинг ҳалол меҳнати туфайли корхона буюртмачиларга вариаторлар етказиб бериш планини муддатидан илгари бажарди.

● *Меҳнат семестри—84*

СТУДЕНТЛАРНИНГ ЮБИЛЕЙ ТУҲФАСИ

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети фалсафа-иқтисод факультетининг «Идеология» деб аталмиш студент-қурилиш отряди шаҳар қурилишларида меҳнат семестрини ўтказишга аҳд қилди. «Идеология» қурилиш отрядининг жангчилари шу кунларда «Ташпромстрой» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 63-қурилиш-монтаж бошқармаси объектларида зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қиляптилар.

Қурилиш участкаси прораби С. Аминов студентлар меҳнатидан мамнунлигини яшира олмади.

— Студент-ёшлар қурувчиларимизга қўш қанот бўлишмоқда, — дейди у. — Уларнинг кўпчилиги қурувчиликдан хабарӣ бор ёшлар экан. Қандай иш бўлмасин уни тез ва соз маромига етказиб бажаришга ҳаракат қилишади. П. Ҳайдаров, Н. Исмоилов, С. Акбаров, Д. Маҳмудова, Ж. Милтиқовлар баракали меҳнат қилмоқдалар.

Студент-қурилиш отряди бу йил ўз зиммасига 40 минг сўмлик умумий қурилиш ишларини бажариш мажбуриятини олган. Бу уларнинг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик тўйига муносиб совғаси бўлади.

М. ЭРОНОВ.

УНИВЕРСАЛ МАШИНА

Янги универсал машиналар полизчиликда ишлатилувчи ҳар хил чопиқ техникасининг қобилиятларини ўзида мужассамлаштирди. Бу машиналарнинг биринчи туркуми «Средазсельхозмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ясалди. Машиналар бир неча ишни бажарди: тупроқни экишга тайёрлайди: эгат олади, чеканка қилади, ариқ очади.

Агрегат ихчам, ишлатишга қулай, ҳар қандай чопиқ трактори билан агрегат бўлиб ишлай олади. У металл сарфини бир ярим баравар камайтиришга имкон беради, чунки бир ёки икки операцияни бажарувчи тупроқ ишлаш механизмларини ишлаб чиқаришга эҳтиёж қолмайди. Янги механизмга полизчилар юксак баҳо бердилар ва у ишлаб чиқаришга тавсия этилди.

(ЎзТАГ).

Аҳоли мамнун бўлади

Шаҳримиздаги лак-бўёқ заводида тайёрланаётган йиғма каравотлар кўп вақтдан бери харидорларни мамнун этиб келмоқда.

БУГУН

завод коллективининг йил бошидан бери тайёрлаган оммабоп маҳсулотлари 1 миллион 833 минг сўмликдан ошиб кетди. Йил охиригача ушбу кўрсаткич 3 миллион 600 минг сўмликка етказилиши мўлжалланган. Бу — ўтган йилдагидан салкам 1,5 миллион сўмлик кўпдир.

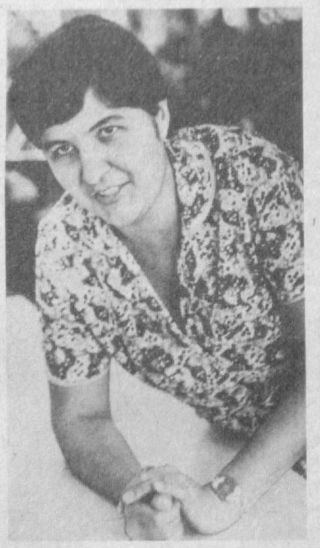

ОЛДИНГИ САФДА

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси меҳнаткашлари томонидан ишлаб чиқарилаётган ранг-баранг маҳсулотлар аҳолига жуда манзур бўлмоқда. Сиз суратда (юқорида) кўриб турган тўқувчи Г. Султонова бугунги кунда келаси йил ҳисобига меҳнат қилиб ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. Район советининг депутати Ҳ. Валиева эса (ўнгда) кундалик план топшириқларини ортиғи билан адо этиб барчанинг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Т. Каримов фотолари.

«ЎЗБЕКИСТОН АРХИТЕКТУРА ЁДГОРЛИКЛАРИ»

БУГУН

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг кўргазмалар дирекцияси Коммунистик районидаги маданият саройида «Ўзбекистон архитектура ёдгорликлари» кўчма кўргазмасини ташкил этди.

Республика юбилейига бағишланган бу кўргазмадан Р. Темуров, Г. Улько, В. Панченко, В. Пашковская, М. Содиқов, Г. Чиганов, Э. Исҳоқов ва бошқа санъаткорларнинг асарлари ўрин олган. Бу санъаткорлар ўз асарларида ўтмиш обидаларини ва бугунги замонавий биноларнинг гўзаллигини бир-бирига чоғиштириб акс эттирганлар. Ўзбекистон рассомларининг ижодида қадимий архитектурага бўлган қизиқиш яққол кўзга ташланади. Ҳар бир ёдгорлик эъзозлаб сақланаётганлиги, уларга маданият дурдонаси сифатида муносабатда бўлинаётганлиги жозибали бўёқларда моҳирона акс эттирилган.

«БУ КЎЧА, БУ УЙ ҚАЕРДА?»

Тошкент шаҳар пассажир автомобиль транспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасининг 2-автомобиль комбинатида республикамизнинг шонли 60 йиллик тўйига бағишлаб шаҳримизда биринчи марта такси ҳайдовчиларининг «Бу кўча, бу уй қаерда!» кўрик-конкурси бўлиб ўтди.

Бу кўрик-конкурснинг ўз олдига қўйган асосий мақсади такси ҳайдовчиларининг пассажирларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, таксини эксплутация қилиш ва ундан фойдаланиш, йўл қоидаларини мукаммал билиш, шаҳар кўчалари қаерда жойлашганлигини тез топа билиш, пассажирларнинг берган адреси бўйича манзилини топиш, такси машинасини ораста ва намунали сақлаш эди.

2-автомобиль корхонасининг 10 илғор ҳайдовчиси бу конкурсда қатнашиб, ўзининг узоқ йиллик маҳорат ва тажрибасини намойиш қилаолди. Ҳайдовчилардан Р. Мингалиев, И. Актемов, Н. Яковенко кўрик-конкурс ғолиблари бўлдилар, уларга фахрий ёрлиқ ва қимматбаҳоли совғалар топширилди.

● Инсон саломатлиги йўлида

МУКАММАЛ ДИАГНОСТИКА БЎЛИМИ

Ўрта Осиё медицина педиатрия институтининг клиникасида бир қатор хасталикларни тез ва тўғри аниқлайдиган мукаммал диагностика бўлими очилди. Бу бўлим учун мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан ва чет эллардан келтирилган энг ноёб замонавий аппаратлар ўрнатилган. Ҳар куни 50—60 бемор бу техника ёрдамида медицина кўригидан ўтмоқда.

Ҳозирги пайтда пойтахтимиздаги Тошкент медицина институти, кўкрак хирургияси илмий-тадқиқот институти каби муассасаларда ҳам бундай бўлимлар ишлаб турибди.

Медицина педиатрия институти клиникасида инсоннинг саломатлигини яхшилаш учун қатор шароитлар яратиб берилган. Профессор, доцент ва врачлардан 70 киши бу борада меҳнат қиляпти.

Янги очилган бўлимда электрокардиограмма, велоэргометрия, эндоскопия аппаратлари жойлаштирилган. Ҳатто бу ерда юракдаги шовқин ҳам фонограмма йўли билан аниқланади.

Д. СУЛТОНОВА.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси қайта реконструкция қилинмоқда. Бу ерда кўп қаватли янги тикув ва тўқиш цехлари корпуси ишга тушди. Ҳозир эса яна бир ишлаб чиқариш корпуси қад кўтармоқда.

СУРАТДА: янги тўқув участкаларидан бири. Мастер ёрдамчиси С. Иброҳимов ёш тўқувчи Г. Худоёрхўжаева билан тўқув станокларини кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

● САНЪАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

«ОЛОВЛИ ФАРИШТА» ОПЕРАСИ

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг ижодий коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаб, композитор Сергей Прокофьевнинг «Оловли фаришта» операсини саҳналаштирди. Муҳаббат қудрати ҳақида ҳикоя қилувчи ушбу спектаклни республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Ф. Сафаров саҳнага қўйди. Кеча Ўзбекистон пойтахти санъат мухлислари эътиборига премьераси ҳавола этилган операга СССР Давлат мукофоти лауреати, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби рассом Г. Брим ажойиб декорациялар ишлаган. Музика раҳбари СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги республика давлат мукофоти лауреати Дилбар Абдураҳмонова.

Навоий номли театрнинг опера труппаси «Ромео ва Жульетта», «Уруш ва тинчлик», «Чин инсон ҳақида қисса» ва бошқа қатор опера ва балетлар муаллифи бўлган ажойиб композитор Сергей Прокофьевнинг ушбу асарини мамлакатимиздаги Пермь опера ва балет театридан кейин иккинчи бўлиб саҳнага қўйишга муваффақ бўлди. Тошкентлик опера усталари режиссура ва ижро талқини жиҳатидан анча мураккаб бўлган бу асарни саҳнага олиб чиқишда катта меҳнат қилдилар. Асарда театрнинг 90 га яқин ижодкорлари иштирок этишади. Улар орасида Прагадаги халқаро вокалистлар конкурси дипломанти А. Рябова, республикалараро ва республика вокалистлар конкурсларининг лауреатлари О. Неритдинова, Н. Семизвонкина, Р. Чепчеренко, республикада хизмат кўрсатган артистлар Р. Борухов, В. Браун, Т. Хусанов, А. Бозоров, Р. Хидоятова, Қ. Муҳиддинов, О. Кучликова ва бошқа бир қатор истеъдодли опера усталари бор.

Бундан 60 йил муқаддам яратилиб, жаҳон опера санъатида муносиб ўрин олган «Оловли фаришта» операси пойтахтимиз санъат мухлисларига Навоий номли театр коллективининг республикамиз юбилейи арафасидаги ажойиб туҳфасидир.

ИЛҒОР ТАЖРИБА МАКТАБИ

БУГУН

«Узавтотрансте х н и ка» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида республика автомобиль транспорти министрлигининг илғор тажриба мактаби ўз машғулотини ниҳоясига етказди. Унинг тингловчилари назарий курс бўйича қатор суҳбатларни тингладилар.

Бу суҳбатларда бригада пудрати методи атрофлича ўрганилди. Тингловчилар Бекободдаги норуда материаллар комбинатида бўлиб, у ерда кўп юк ташийдиган автомобилларни бошқараётган ҳайдовчилар бригадаси иши билан танишдилар. Маълумки, бу бригадага моҳир транспортчи, ишлаб чиқариш илғори Х. Абдужабборов бошчилик қилиб келяпти.

Бригада коллективи бундан ўн йил муқаддам республикада биринчи бўлиб, бригада пудрати асосида ишлашга ўтган, унинг тажрибаси шаҳримиз ва республикамиз автомобиль транспорти корхоналарда кенг оммалашиб боряпти.

САНЪАТ ДУРДОНАЛАРИ

● МАДАНИЯТ ЯНГИЛИГИ

Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти биринчи марта Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида сақланаётган тасвирий ва амалий санъат асарларини 24 хил рангли тасвирда 15 минг нусхада откриткалар комплекти қилиб чиқарди.

Откриткаларнинг янги туркуми аввалги нашрлардан ўзбек, рус, инглиз, француз тилларида тушунтириш текстлари берилганлиги билан ажралиб туради.

Ҳозирги пайтда музей фондида рус, Ғарбий Европа, чет эл шарқи мамлакатлари, Ўзбекистон халқ манзарали — амалий ва тасвирий санъати, қардош республикалар санъатига доир 40 мингдан зиёд ноёб дурдона сақланмоқда.

КАСАБА СОЮЗ ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

Собир Раҳимов райони халқ маорифининг 5 минг кишилик ходимлари отряди учун завкли меҳнат отпускаси давом этмоқда. Касаба союз ташкилотлари ўқитувчиларнинг дам олишини мазмунли ўтказиш тўғрисида вақтида ғамхўрлик қилди. 78 ўқитувчи марказий ва маҳаллий санаторийларда саломатлигини яхшиламоқда: 48 киши дам олиш уйларида ором оляпти. Мавсум охирига қадар яна кўплаб ўқитувчи касаба союзнинг имтиёзли путевкаси билан дам олади. Улар орасида Улуғ Ватан уруши катнашчиси И. Кросовский. С. Ғуломов, А. Черницкий, С. Багдалова, Ҳ. Раҳимов ва бошқалар бор.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари—ҳаётга!

ҒОЛИБЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида Ўзбекистонда ўсиб вояга етган ажойиб меҳнатчилар ўзларининг бутун касб маҳоратини, меҳнатга бўлган меҳр-муҳаббати ва ижодий муносабатларини ишга бағишлаётган ҳамда юксак пировард натижаларга эришаётган илғор кишиларнинг номлари ҳурмат билан тилга олинди. Улар орасида Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинатининг қолипловчилар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Исмоил Холматович Орипов ҳам бор.

У «Беш йиллик топшириқ— кам ишчи кучи билан» ташаббуси ижодкоридир. Ўз ташаббуси моҳиятини аниқ кўра олган моҳир қурувчи 12 кишилик коллективни ўз ортидан мақсад сари дадил етаклаб бормоқда. Барча қурувчилар топшириқларни ортиғи билан адо этяптилар. 1984 йил плани ҳам бажарилди. Улуғ Ватан урушидаги Ғалабанинг 40 йиллигига беш йиллик топшириқни бажариш мажбурияти олинди.

Шаҳар уйсозлик индустриясининг қалдирғочи бўлган мазкур комбинатда унинг дастлабки кунидан бошлаб меҳнат қилаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, донгдор бригадир билан бир неча марта суҳбатлашишга тўғри келган. Мана ўн йилдирки, унинг бригадаси «Главташкентстрой» системасида энг юксак шарафли номни оқлаб келяпти. Агар муваффақиятларнинг сири нимада, деб сўраб қолгудек бўлсангиз. Орипов ҳеч иккиланмай, коллективдаги ижодий муҳит, ҳамжиҳатлик, аҳилликда, деб айтади. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки ҳамжиҳатликда гап кўп. Топширилган вазифага масъулият билан ёндошиш, ҳар бир кишининг ўз зиммасидаги, коллектив зиммасидаги масъулиятни чуқур ҳис этиши, меҳнатдаги шахсий ташаббускорлик, ғайрат-шижоат— буларнинг ҳаммаси муваффақиятлар гаровидир.

Исмоил Холматовичга ўхшаган ишлаб чиқариш новаторлари, фидокорлар «Главташкентстрой»да жуда кўплаб топилади. 11-«Висотстрой» трестида меҳнат қилаётган Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Мухтор Ҳабибуллаев ана шундай меҳнаткаш, ташаббускорлардандир. Унинг 40 кишилик коллективига 16 қаватли коллектив фойдаланиши учун мўлжалланган ҳисоблаш марказини бунёд этиш ишониб топширилган. Ишга ижодий ёндошувчи, ташаббускор фидойи бўлмиш бу бригадир қийинчиликлардан қўрқмади.

(Давоми 2-бетда).

ЮТУҚЛАР ОМИЛИ

Социалистик мусобақани авж олдираётган Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритишяпти. Ўтган ярим йилда меҳнат унумдорлигини 1,9 процентга оширилди. Бир миллион сўмликка яқин қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Албатта бундай ютуқларга ишчи-хизматчиларга, уларнинг фарзандларига қилинаётган ғамхўрлик туфайли эришиляпти. Чунончи дам олишни ташкил этишга катта эътибор беряпти. Машъал чеварлардан М. Тожибоева, Е. Баталова, Е. Машина, Н. Отахўжаева кабилар марказий ва маҳаллий шифохоналарда бўлиб, ўз саломатликларини мустаҳкамлаб олишди. Энди улар «Йиллик план — юбилейга» шиори остида ишлашяпти.

Юбилей йилида республикамизнинг тарихий обидаларига бой ерларига икки, уч кунлик оммавий саёҳатлар уюштириш ҳам яхши самара беряпти. Тошкент денгизи, Чорвоқ суви омбори атрофларидаги хушманзара жойларга экскурсиялар тез-тез уюштириляпти.

Шу йилнинг охиригача бирлашманинг яна юзлаб чеварлари шифохоналарга, дам олиш уйларига, туристик саёҳатларга бориб келишади.

С. СУЛТОНОВ.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Тошкентдаги Ильич номли тажриба-механика заводида сиғими 300 дан 600 литргача бўлган бакларни тайёрлаш учун нодир комплексни созлаш ва ишга тушириш бошланди. Бу маҳсулот қимматбаҳоли занглмайдиган пўлат ўрнига полиэтилендан тайёрланади.

●

Ўзбекистон ССР Кинематографчилар союзининг Чилонзор кўчасидаги эски Киночилар уйи биносида Ўзбекистон кино санъати музейи очилди. Музейдаги ранг-баранг экспозициялар ўзбек кино-санъатининг бой тарихи, ташкил топилиши ва шаклланиш босқичлари ҳақида ҳикоя қилади.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 31 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 20—22, эртага кундузи 37—39 даража иссиқ бўлади.

ҒОЛИБЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бундай улкан объектни бунёд этиш учун 4 миллион сўмликдан зиёд пудрат шартномаси тузишдан чўчимади. Тошкент халқ хўжалик институтини тугатган дипломли иқтисодчи бригадир меҳнатда тоблангандардан. Унинг бригадаси аъзолари ғайрат-шижоат билан ишлашиб, ўзларининг профессионал маҳоратларини яна бир бор намойиш этдилар.

Бригадалар советларининг аъзолари— 153-трестнинг Э. Винников, 159-трестнинг Р. Гайнуллин ва И. Хакимзянов, Пардозлаш трестининг А. Запольская, 2-Пардозлаш трестининг О. Белоконов ва О. Берсенов, 2-уйсозлик комбинатининг А. Бакиров, «Строймеханизация» трестининг У. Икромов, А. Шевель, Г. Ничанов ва А. Горбатков, транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг Е. Терехов, А. Мирзааҳмедов ва Б. Макаров ишчиларни тарбиялашга катта эътибор бермоқдалар. Уларнинг коллективлари 1984 йил топшириқларини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт берди.

Ана шу ва бошқа кўплаб илғорлар фаолияти учун нималар характерли? Улар асосан шартнома пудрати бўйича меҳнат қилишади, ўз олдиларида турган вазифаларни ҳал этишда алоҳида қатъият намойиш этадилар. Ўн биринчи беш йилликда қурилишнинг техник даражасини оширишнинг яхлит комплекс программасини амалга ошираётган, ана шу асосда меҳнат унумдорлигини оширишга (планга қўшимча равишда 1 процент ошиши лозим) интилаётган «Главташкентстрой» ишчи кадрларнинг бой тажрибасига, уларнинг юксак маҳоратига таянмоқда. 1985 йил охирига келиб уйсозлик комбинатларининг, «Жилстрой» трестининг барча асосий бригадаларини туташ поток бригада пудратига ўтказиш, уларнинг ҳар бирини ҳисобга олган ҳолда планлаштириш, моддий техник таъминлашни амалга ошириш мўлжалланмоқда.

Буларнинг ҳаммаси илғор тажрибалардан кенг фойдаланиш билан бирга қўшиб олиб борилади. Барча бўлинмаларнинг ўз новаторлари бор. Ана шу новаторларнинг кўрсаткичлари бошқарма бўйича олинган ўртача кўрсаткичдан 1,5 баравар, ҳатто икки баравар юқоридир. Жумладан, А. Запольская бригадасида ҳар бир киши бир сменада муқим равишда ўттиз квадрат метр сувоқ ишларини бажаришига эришилмоқда. Бошқарма бўйича олинган ўртача кўрсаткичдан бу икки баравар юқори. Ҳозир илғор тажрибаларни қурилишлараро мактабларда, коммунистик меҳнат мактабларида ўрганиш ва уларни тарғиб қилиш етарли эмас. Илғор иш усуллари ва методлари ҳамма ерда амалда қўлланилиши учун ана шу катта ва муҳим ишда маънавий таъсирдан ташқари бошқа таъсир воситаларидан ҳам фойдаланиш керак. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳам ана шу ишга фаол қўшилишлари лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг, Тошкент область партия комитетининг IV пленумининг талаблари ана шундай. Мазкур пленумларда турар жой ва бошқа қатор объектлар қурилиши бўйича беш йиллик план режаларидан ортда қолаётган «Главташкентстрой» жиддий танқид қилинди.

Ярим йиллик якунлари тошкентлик қурувчиларнинг ишлаб чиқариш фаолиятида аста-секин ижобий томонга бурилиш содир бўлаётганлигидан далолат беради. Турар жой қурилиши планларини бажаришда айниқса 1-уйсозлик ва 159-қурилиш трестлари яхши кўрсаткичларга эришганликлари қувончли ҳолдир.

Лекин афсуски, бир қатор қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари пленум қарорларини сўзсиз бажариш учун тадбирлар қабул қилдилару, лекин уларни суст амалга оширмоқдалар. Илгариги оқсоқланиш ҳамон сезилмоқда. Чунончи 6, 8 ва 12-трестлар қолоқликни жуда сустлик билан бартараф этмоқдалар. Олдинги ойларга нисбатан июнь ойида қурилиш суръатини пасайтириб юборган бу ташкилотлар ярим йиллик программани тўла уддалай олмаяптилар. Агар бу трест коллективлари янада яхшироқ ишлаганларида Бош бошқарма эришган ютуқлар янада салмоқли бўлиши мумкин эди.

Бундай шароитларда қуйи меҳнат коллективларининг ижодий активлигига, уларнинг бой тажрибасига суяниш жуда муҳимдир. Энг яхши раҳбарларнинг номлари ҳам ана шу қуйи коллективларда меҳнат қилишади. Улар ўз тажрибалари билан бажонидил ўртоқлашадилар.

«Беш йиллик топшириқ— кам ишчи кучи билан» шиори остида меҳнат қилаётган Исмоил Орипов бригадаси тажрибаси ҳам ҳар қанча ўрганса арзигуликдир. Шу кунларда ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётган бу коллектив беш йиллик планни буюк Ғалабанинг 40 йиллигигача бажариш учун астойдил курашмоқда. Улардан Бош бошқармадаги ўнлаб бригадалар ўрнак олмоқда.

И. АХМЕТОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Куба республикаси пойтахти — Гаванада янги кварталлар сони тобора ортиб бормоқда.

СУРАТДА: Гавана панорамаси.

Пренса-Латина— ТАСС фотоси.

«Ёзлик университет»

БУДАПЕШТ. Секешфехерварда «ёзлик университет» очилди. Университет тингловчилари— ўқитувчилар, ҳисоблаш техникаси мутахассислари, маориф системасининг ходимлари бир ҳафта мобайнида мактаблардаги ўқув жараёнида электрон ҳисоб машиналарини қўлланиш тажрибаси ва имкониятлари билан танишадилар. Венгрия Социалистик мамлакатлар орасида ҳисоб машиналарини қўллаш ва программалашни мустақил фан сифатида ўрта мактабларнинг программасига биринчи бўлиб киритган мамлакатдир. Янги ўқув йили бошланиши билан бошланғич мактабларнинг бир қисми компьютерлар билан жиҳозланади. Тўрт мингга яқин мактаб ҳисоб техникаси билан таъминланади. «Ёзги университет» машғулотлари мактаб ўқитувчиларининг янги техникани ўзлаштириб, ўқувчиларни бу техника билан ишлашга тайёрлашга ёрдам беради.

* * *

ГДР. Котбус округидаги «Еншвальд» иссиқлик электростанцияси республикадаги энг йирик замонавий тозалаш қурилмаларидан биридир. Электростанция бир соатда карьерлардан чиқаётган ва саноат корхоналари чиқиндиларидан ифлосланган 20 минг куб метр сувни қайта ишлаш қувватига эга.

СУРАТДА: қолдиқ сувларидан ташкил топган ҳавзада ва унинг 8—12 градусли сувида форель балиқлари яхши ривожланади.

АДН—ТАСС фотохроникаси.

Оммавий митинг

ЛОНДОН. Даремда ўтказилган оммавий митинг қатнашчилари Англия меҳнаткашларининг меҳнат қилиш ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қиламиз, М. Тэтчер бошлиқ консерваторлар ҳукуматининг халққа қарши сиёсатига зарба берамиз, деб таъкидладилар. Бу митинг 20 шахтанинг ёпилишига ва 20 минг меҳнаткашнинг ишдан бўшатилишига қарши норозилик билдираётган кон ишчиларининг умуммиллий забастовкасини қўллаб-қувватлаш мақсадида уюштирилган эди. 15 мингдан ортиқ киши мамлакатнинг кўмир қазиб олинадиган районлари шахтёрларининг вакиллари, таниқли сиёсий арбоблар ва касаба союз арбоблари, ишчилар синфи турли отрядларининг вакиллари консерваторлар кабинетининг кончиларга қарши кучайтириб юборган ҳужумини қаҳр-ғазаб билан қоралаш учун шу анжуманга тўпландилар.

РУХСАТ ЭТИЛМАДИ

Чили маъмурлари ГФР Бундестагининг «Яшиллар партияси»дан сайланган депутати Габриэль Готтвальднинг Чилига келиши учун рухсат беришдан бош тортдилар. У ана шу мамлакатдаги аҳвол билан танишиб чиқиш учун Чилига бормоқчи эди. Чилидаги ҳарбий-фашист хунтаси энг оддий демократик ҳуқуқ ва эркинликларни ҳам поймол этмоқда.

Маҳаллий кузатувчилар таъкидлаб ўтганидек, К. Готвальд Бундестагда Пиночетнинг диктаторлик режимини қоралаб гапирганлиги шубҳасиз унинг сафарига халақит бериш учун сабаб бўлган.

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

ҲАМШАҲАРЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

Беш йиллик бошидан бери Ўзбекистон пойтахтида 160 та янги магазин очилди. Шуниси қувончлики, уларнинг кўплари турар жой массивларида, саноат зоналарида иш бошлади. Фақат шу йилнинг ўзида савдо тармоғига 19 та магазин қўшилди.

Навоий кўчаси бўйлаб жойлашган савдо растаси, Гоголь кўчаси бўйлаб «Электроника» магазини ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатяпти. Чинни ва мотор заводлари территориясида қурилган савдо объектларида кундалик зарур саноат ва озиқ-овқат моллари мавжуд. Беш йиллик охиригача замонавий жиҳозлар ўрнатилган яна ўнлаб магазинлар ишга тушади.

СУРАТДА: «Ташсельмаш» заводида жойлашган масаллиқлар магазинининг сотувчиси Раиса Пузанкова. Корхона ишчилари уни Савдо ходимлари куни билан табриклашяпти.

Т. Каримов фотоси.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Тошкент экскаватор заводи коллективининг юбилей йилида тайёрлаган «темир паҳлавонлар»и сони 90 тага етди. Корхона коллективи ҳозирги кунда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига меҳнат унумдорлигини планга қўшимча равишда кўпайтириш, маҳсулот таннархини эса камайтиришга ҳаракат қилмоқда.

Қутлуғ айём муносабати билан кенг қулоч ёйган социалистик мусобақада К. Шодиев, С. Ким бошлиқ бригадалар, Р. Ҳамроқулов, А. Плешивцев сингари ўнлаб фидокорлар пешқадамлик қилишмоқда.

460 миллион маркадан ортиқ

ГФРнинг ҳарбий-саноат комплекси Жанубий-Шарқий Осиё давлатларига қурол-яроғ ва ҳарбий техникани тобора кўпроқ етказиб бермоқда. «Яшиллар» партиясининг парламентда берилган саволига ГФР ҳукуматининг жавоби бу ерда эълон қилинди. Шу жавобдан маълум бўлишича, 1975 йилдан кейинги даврда «ГФРда ишлаб чиқарилди» деган тамға билан Таиланд, Малайзияга ва шу регионадаги бошқа мамлакатларга 460 миллион маркадан ортиқ қурол-яроғ юборилган.

Ҳукумат Ғарбий Германия ҳарбий концернларнинг қурол-яроғлар етказиб беришини қўллаб-қувватламоқда. Бонн ҳукумати шу давр мобайнида Жанубий-Шарқий Осиё мамлакатларигагина қурол-яроғ сотиш тўғрисида 250 дан ортиқ рухсатнома берган. Ҳозирги вақтда ГФР жаҳонда қурол-яроғ, ўқ-дори ва ҳарбий техникани экспорт қилувчи энг йирик мамлакатлардан бирига айланди. Бу эса Бонннинг шу соҳадаги сиёсатни «чеклаб турибмиз», деган ҳамма гапларини рад этади.

Яширин омборхона

Жамму ва Кашмир штатида Покистонпараст сепаратчи гуруҳларга қарашли қурол-яроғлар сақланган яна бир катта омбор Пунч чегара секторида полиция томонидан топилди. «Таймс оф индиа» газетасининг хабар беришича, кўп миқдорда милтиқ, автомат ва улар учун Покистонда ишлаб чиқарилган ўқ-дорилар ўлжа қилинди. Бу — кейинги кунларда полиция томонидан шу штатда топилган иккинчи яширин аслаҳахонадир. Матбуотнинг таъкидлаб ўтишича, бу қурол-яроғлар Покистон ва Америка махсус хизмат бошқармаси билан маҳкам боғланган экстремистларнинг террор ишлари учун мўлжалланган.

Студентлар меҳнат семестри

Республиканинг турли областларидан студентларнинг биринчи қурилиш отрядлари РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасига жўнаб кетди. Улар Новгород, Иваново ва Владимир областларида социал-маиший аҳамиятдаги объектларни, чорвачилик фермаларини қурадилар, янги ерларни ўзлаштирадилар.

Республиканинг 4,5 минг йигит-қизи меҳнат семестрини Ўзбекистондан ташқарида ўтказади. Улар Ноқоратупроқ зонадан ташқари Олтой ўлкасига, Тюмень областига ҳам борадилар. 300 киши Ставрополь ўлкасида агросаноат комплекси составида ишлаб, сабзавот, қовун-тарвуз йиғиштириб олиш ва ташишда қишлоқ хўжалиги ходимларига ёрдам беради. Шу йил қурилиш ишларининг жами ҳажми қарийб 9 миллион сўмга боради, студентлар социалистик мажбуриятлари ҳисобидан яна миллион сўмдан ортиқ пулни ўзлаштирадилар.

Республиканинг қурилиш майдонларида қарийб 40 минг студент ишлайди. Наманган ва Бухоро областларида яқинда зилзила бўлган районлар, Тошкентдаги мотор заводи, «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ленинскдаги филиали, уларнинг асосий объектлари бўлади.

Агрессив сиёсат танқид қилинди

КАРАКАС. Марказий Америкада тинчлик ва Никарагуа халқи ҳамда регионадаги бошқа мамлакатларнинг халқлари билан бирдамлик учун курашга бағишланган конференция бу ерда ўз ишини тамомлади. Конференция қатнашчилари ҳозирги АҚШ маъмуриятининг агрессив сиёсатини кескин танқид қилдилар. Конференция ишида Венесуэланинг барча шаҳар ва районларидан келган 200 делегат қатнашди. Анжуман қатнашчилари «Каракас декларацияси»ни маъқулладилар. Бу декларацияда президент Рейганни «ҳарбий жиноятчи» сифатида суд қилиш учун Лотин Америкасининг махсус трибуналини вужудга келтириш таклиф этилади. Ҳужжатда АҚШ маъмуриятининг Никарагуага қарши эълон қилинмаган урушни уюштирганлигини тасдиқловчи фактлар келтирилади.

Конференция делегатлари революцион Никарагуа халқининг, шунингдек Гватемала, Гондурас ва Сальвадордаги ватанпарвар кучларнинг Америка империализмига қарши, озодлик ва мустақиллик йўлидаги қаҳрамонона курашини қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қилдилар.

ПАРТИЯВИЙ ТАЛАБЧАНЛИК БИЛАН

САХОВАТМИ? ЙЎҚ, ПРИНЦИПСИЗЛИК!

Ҳал этиш билан кўпгина ташкилотлар шуғулланган, оддий бўлмаган бу воқеанинг ўз тафсилоти бор. Гарчи бу ерда сўз содир бўлган воқеага қандай муносабатда бўлганликлари ҳақида борса ҳам, ҳар ҳолда тафсилотини айтиш жоиз бўлади. 1975 йилда Убайдулла Хайруллаев «Узоргтехстроймелиорация» трестида катта инженер бўлиб ишларди. Коллективи ундан ва у коллективдан миннатдор эди. Шу пайтда янги ташкил этилган Тошкент шаҳар сув хўжалиги бошқармасига бошлиқ этиб тайинланган ўртоғи Раҳматулла Исахўжаев унга таклиф айтди: «Кел дўстим, ёшликда институтда бирга ўқидик, бир-биримизни биламиз, энди бирга ишлайлик». Хайруллаев йўқ демади. Шу йўсинда эски икки ўртоқнинг янги меҳнат фаолияти бошланди.

У. Хайруллаев аввал Собир Раҳимов районига хизмат қиладиган 5-участкага, бошқарма қошидаги ремонт-қурилиш участкасига, сўнгра Ҳамза районига хизмат қиладиган 2-участкага бошчилик қилди. Уч йил бошқарма партия ташкилотига секретарь бўлди.

Дастлаб чакки бўлмади. У. Хайруллаев қайси участкада ишласа, ўша участкани илғорлар сафига олиб чиқди. Р. Исахўжаев ўз ходимининг муваффақиятига ҳар қанча қувонса арзигулик эди. Аслида эса бунинг акси бўлиб, икки ўртоқнинг муносабати ёмонлаша бошлади. Нима, ораларидан оламушук ўтдими? Ундай эмас. У. Хайруллаев ўз бошлиғи ва «валенеъмати» Р. Исахўжаевнинг катта-кичик гуноҳларини яширишдан бош тортди. Тўғри, бирдан эмас.

— Исахўжаевдан биринчи марта кўнглим қолганини яхши эслайман, — дейди Хайруллаев. — Бир куни бошқармамизга ишчиларга бепул бериладиган махсус коржомалар ва бошқа буюмлар қаторида, ўн бешта жун одеял ҳам келтирилди. Р. Исахўжаев мени ёнига чақириб, олтита одеялни 5-участка коллективи номига расмийлаштириб, ўзига келтириб беришни талаб қилди. Шунда биринчи бор уни ёмон кўрдим.

Кейин бундай илтимослардан кўп бўлди. У. Хайруллаев ремонт-қурилиш бошқармасида бошлиқ бўлиб ишлаётганида механизаторлар бажармаган ёки бажарилганлиги аниқланмаган ишларга наряд ёзишни, министрликка юбориш учун ошириб ёзилган процентовкаларга қўл қўйишни талаб этди.

Юқорида айтганимиздек, У. Хайруллаев дастлаб бошлиғининг бу илтимосларини рад этишга ўзида журъат топмади. Кейинроқ қараса Р. Исахўжаевнинг қалбакичилигининг чеки-чегараси кўринмаяпти, нафси ҳаккалак отяпти. Шунда у бошлиғининг бу йўлига қарши эканлигини бетига очиқ айтди. Ҳатто, ошириб ёзилган бир процентовка устига нотўғрилигини ёзиб, иккинчи нусхасини ўзида олиб қолди. Шу нарса икки собиқ ўртоқ ўртасидаги муносабатларнинг ёмонлашувида асосий сабаб бўлди.

Бу орада Р. Исахўжаев ва унинг атрофига уюшган бир гуруҳ олғирларнинг нопоклиги кўпчиликка аён бўлди. Коллективда норозилик кучайиб, мутасадди ташкилотларга сигналлар туша бошлади. Р. Исахўжаев эса бу ғалваларнинг ташкилотчиси У. Хайруллаев деб билди. Шу ерда биз воқеанинг моҳиятига — бу принципиал жанжалга турли текширувчи ташкилотлар қандай муносабатда бўлганликларига келдик. Бир шикоят бўйича 1982 йилнинг январида республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ревизорлари ўтказган текширишда Р. Исахўжаев раҳбарлик қилган бошқармадаги бир қатор жиддий нуқсонлар аниқланди. Текшириш натижалари министрлик 1982 йил 26 январда чиқарган 126-буйруқ билан расмийлаштирилди. Аммо бу буйруқда бошқарма фаолиятидаги нуқсонлар айтилди-ю, лекин бунга кимлар айбдор эканлиги кўрсатилмади, ҳеч ким жазоланмади. Қизиғи шу бўлдики, орадан сал кун ўтмай министрлик буйруғи билан 1981 йилдаги иш якуни бўйича бошқарманинг қатор ходимларига (булар орасида Р. Исахўжаев ҳам бор) 16.853 сўм миқдорида мукофот берилди.

Шундан кейин Р. Исахўжаев ғалабадан руҳланган полвондай мухолифларини тақиб этишни кучайтириб юборди. Уларни ўнг келган жойда ҳақоратлашга, камситишга ҳаракат қилди. Р. Исахўжаевнинг ёмон кўрган одамига айтадиган энг яхши гапи: «Ёз ариза, қўл қўяман!» эди.

Р. Исахўжаев ва унинг шериклари У. Хайруллаевга қарши анча пухта ўйланган режа асосида кураш бошладилар. У. Хайруллаевнинг шахсий масаласи партия ташкилотида муҳокама қилиниб, унга иғвогар сифатида учёт карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор берилди.

Аммо бу ҳали ишнинг боши эди. Пировард мақсад У. Хайруллаевни партия сафидан чиқариш, ишдан ҳайдаш, матбуот орқали шармандаи-шармисор қилишдан иборат эди. Шу боисдан У. Хайруллаевнинг ишини район партия комитети бюроси кўргунга қадар, бошқармадаги бир гуруҳ кишиларнинг имзоси қўйилган хат Куйбишев район прокуратурасига ва «Тошкент оқшоми» газетаси редакциясига юборилди. Қизиғи шундаки, бу хатга имзо қўйганларнинг ҳеч бири У. Хайруллаев билан бевосита бирга ишламаган, Р. Исахўжаевнинг гапини жуфт қилиб юрган кишилар эди.

1982 йилнинг июнь ойида олинган бу хатни редакция текшириш учун Куйбишев район партия комитетига юборди. Район партия комитети расмий ва норасмий бир неча бор огоҳлантирилганидан кейингина, коммунист У. Хайруллаев иғвогар сифатида партиядан ўчирилганлиги ва иши район прокуратурасига оширилганлиги маълум бўлди.

Аммо ҳақ жойида қарор топди. У. Хайруллаев устидан қўзғатилган жиноий иш асоссиз бўлганидан бекор қилинди. У партия сафига қайта тикланди. Танқидни бўғган, ҳалол кадрларни қувғин остига олган Р. Исахўжаевни шаҳар партия комитети бюроси ишдан бўшатиш, ишини шаҳар прокуратурасига ошириш, партиявий масаласини тергов натижаларидан сўнг ҳал этиш ҳақида қарор қабул қилди. Қарорнинг одилоналиги яна шу нарса билан исботландики, тергов мобайнида Р. Исахўжаев билан бирга бошқарма бош инженери В. Коблов, ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи М. Мирвалиев, пудратчи ташкилот бўлган Тошкент шаҳар ижроия комитетига қарашли ирригация тресги 2-ремонт-қурилиш бошқармасининг собиқ бош инженери Р. Нагаевларнинг ҳам жиноятлари аниқланди. Текширишда шу нарса маълум бўлдики, Тошкент шаҳар сув хўжалиги бошқармасида узоқ вақт мобайнида молия интизоми бузиб келинган, ўғирликлар қилинган, ошириб ёзиш, кўзбўямачилик каби ярамас иллатлар ҳукм сурган. 1981 ва ва 1982 йилларда кадрлар қўнимсизлиги 30 процентдан кўпроқни, инженер-техник ходимлар орасида эса 40 процентдан кўпроқни ташкил этди.

Р. Исахўжаев ва унинг шериклари қурилиш ва ремонт ишларини 36.660 сўмга ошириб ёзишган, 43 кубометр ёғоч материалларини, 10 тонна цементни «сув» қилишган.

Р. Исахўжаев танишлари ва қариндошларини (Ш. Турсунова, Ш. Хўжаева, Г. Ҳайдарова, Ш. Абдуллаева ва бошқаларни) бошқармадаги турли вазифаларга қалбаки ҳужжатлар билан ишга қабул қилган. Аслида эса улар ишламасдан маош олишган.

Р. Исахўжаев буйруғи ва иштироки билан турар жойни тақсимлаш тартиби қўпол равишда бузилган. Жумладан, «Ташгорводхоз» системасига қалбакичилик билан фаррош вазифасига расмийлаштирилган Г. Ҳайдаровага квартира бериш бўйича протоколлардан бирида, бу аёл отасининг уйида ўн бир киши билан тиқилиб яшаётгани айтилган. Текширишда бу ёлғон эканлиги маълум бўлди. Аслида Г. Ҳайдарова ТошМИни тамомлаб, республика экспертиза ва инвалидларнинг меҳнат қобилиятини тиклаш бўйича илмий-тадқиқот институтида бир ярим ставка врач-ординатор бўлиб ишлаган. Унинг икки боласи бўлиб, квартирага эҳтиёжи бўлмаган.

Бошқармада турар жойларни бундай тақсимлаш оқибатида шундай бўлдики, кейинги тўрт йилда бошқармага ажратилган 21 квартирадан ҳозир фақат тўққизтасидагина бошқарма ходимлари яшаяпти.

Қисқаси, бу иш билан жиддий шуғулланиш учун прокуратурада ҳамма асос бор эди. Лекин терговнинг чўзилишига айбнинг жиддийлиги сабаб бўлмади. Аксинча бўлди. Шаҳар прокуратурасининг алоҳида муҳим ишлар бўйича терговчиси А. П. Дьяченко бир йилдан ортиқ тергов ўтказгач, ишни судга оширди. Куйбишев район халқ судининг шу йил 18 майда судья А. Д. Эшматов раислигида ўтган мажлисида бу иш кўрилиб, Р. Исахўжаевга бир йил шартли, Р. Нагаевга бир ярим йил мажбурий хизмат бериш ҳақида ҳукм чиқарилди.

Бироқ тергов материаллари ва суд ҳукми билан танишганда киши бироз таажжубда қолади. Уларда негадир Р. Исахўжаев ва унинг шериклари қилган жиноятларнинг атайлаб бир қисми ҳақида сўз юритилган. Аммо қурилиш материалларини талон-тарож қилганлиги, бошқармада «ўлик жонлар» сақлаб, иш ҳақи фондини ўмарганлиги, квартираларни қонунга хилоф равишда тақсимлаганлиги сингари жиноятлари эътибордан четда қолган. Бошқарманинг ишлаб чиқариш фаолиятини ҳам мақтаб бўлмайди: шаҳардаги йирик турар жой массивларига об-ҳаёт етказиб бериши лозим бўлган Қўйлиқ, Пулэмас, Яланғоч, Кайковус, Дарбозакент, Гадрагон, Турт каналлари реконструкцияси чала қолиб, бу ишлар фақат қоғоздагина тўла бажарилди. Ахир, бу жиддий чоралар кўриш учун асос эмасмиди? Лекин на тергов пайтида, на судда юқорида кўрсатилган фактлар инобатга олинмади. Бу «адолатпарварлик»нинг ниҳояси шундай бўлди: Р. Исахўжаев лавозимидан бўшатилиб, иши прокуратурага ўтказилгач, Октябрь районидаги «Узоргтехстроймелиорация» трестига бўлим бошлиғи ўринбосари бўлиб ишга жойлашди. Р. Исахўжаевга яна «шафқат» қилишди. Октябрь район партия комитети бюроси 1984 йил 25 апрелда Р. Исахўжаевнинг шахсий ишини кўриб чиқди. Шу масала бўйича бюро қарорида Р. Исахўжаев партия сафидан ўчиришга муносиблиги таъкидлангани ҳолда «Тошкент шаҳар сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи сифатидаги **ижобий фаолиятини** (?!) ҳисобга олиб» шахсий карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди. Нима бу саховатми? Йўқ, ўтакетган принципсизликдир!

Йиқилганни суяб турғазиш, унга шафқат қилиш яхши нарса. Аммо йиқилган билан юз тубан кетган, жиноят ботқоғига шўнғиган, маънавий букир одамни фарқлай билиш керак. Ахир Р. Исахўжаевга қайси «ижобий фаолияти» учун шафқат қилинди? Ошириб ёзиб давлатнинг минглаб сўмлаб пулини ва қурилиш материалларини совурганлиги, ТошМИни битирган ўзига яқин аёлга сохтагарчилик билан, гўёки фаррошлик фартугини илиб, квартира олиб бергани, ҳалол кишиларни таъқиб этгани учунми? Қолаверса, шафқат, ҳайрихоҳлик туйғуси киши фаолиятидаги объектив ва субъектив нуқсонларни партиявий баҳолашга халақит бермаслиги керак.

Хулоса шуки, Октябрь район партия комитетида бу ишга принципсизлик билан ёндошдилар. Шундан сўнг халқ суди Р. Исахўжаевни бир йил муддатга шартли жазога ҳукм қилди. Эндиликда КПСС Устави талабига мувофиқ Р. Исахўжаев партия сафидан ўчирилиши шарт эди.

Бироқ район партия комитетидаги айрим раҳбар ўртоқлар ноқулай аҳволга тушиб қолганликлари, уларга суд ҳукми маъқул бўлмаганлиги сезилиб турарди. Яна жиноятчининг гуноҳларини «андавалаш»га, яна унга «мурувват» кўрсатишга мойиллик бор эди. Айни шу нарса Р. Исахўжаевни дарҳол партия сафидан ўчириш, қилмишларини партиявий принципиал баҳолаш йўлида ғов бўлиб турарди. Шу зайлда орадан бир ой ўтди. Эҳтимол, масала бундан ҳам кўпроққа судралиши, воқеалар эскигач, секин-астагина Р. Исахўжаев партия аъзоси бўлиб қолавериши ҳам мумкин эди... Ниҳоят, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг соғлом ва принципиал руҳидан баъзи ўртоқларнинг ҳушёр тортганлиги табиий эди. Р. Исахўжаевнинг иши аввал «Узоргтехстромелиорация» тресги партия ташкилотида, эртаси куни зудлик билан район партия комитетида кўрилиб, у партия сафидан ўчирилди.

Аммо ҳали масалага нуқта қўйишга эрта. Р. Исахўжаев суд ҳукми билан жазоланган ва партиядан ўчирилган бўлишига қарамай, эндиликда шаҳар ташкилотларида эмас, республика масштабида — «Узоргтехстроймелиорация» трестида масъул лавозимда ишлашда давом этмоқда. Унинг шериклари В. Коблов ва М. Мирвалиевлар ҳам сувдан қуруқ чиқиб юришибди. Бу икки юлғичнинг иши 1982 йилнинг декабридаги амнистия муносабати билан тўхтатилганди. Ҳозир М. Мирвалиев эски вазифасида бамайлихотир ишлаяпти. В. Коблов эса «Узгипроводхоз» лойиҳа институтида катта инженер вазифасида ишларди. Шу йил июль ойи бошидан ўз аризасига биноан вазифасидан бўшатилди. Лекин ҳамон шу институт партия ташкилоти ҳисобида турибди.

Коммунистлар В. Коблов, М. Мирвалиевларнинг қилмишлари Куйбишев ва Октябрь район партия комитетлари томонидан партиявий принципиал баҳоланмади. Хўш, нега шундай бўлди? Ахир, В. Коблов ва М. Мирвалиев жиноятчиларга шерик бўлган шахслар-ку! Тўғри, бу коммунистларнинг гуноҳлари амнистия сабабли маъмурий жиҳатдан афв этилди. Бироқ бу нарса улардан коммунист сифатида қилмишлари учун партия ташкилотида жавоб бериш масъулиятини соқит қилолмайди-ку. Бу кишилар эндиликда эски «ҳунар»ларини ортиқ такрорламайдилар, коммунист номига доғ туширмайдилар, деб ким кафил бўла олади?

Давлат маблағларини талон-тарож қилган, кўзбўямачилик ва хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш билан шуғулланадиганлар эртадир-кечдир қилмишларига жавоб беришлари ва муносиб жазоларини олишларини унутмасликлари керак. Бу вақтинчалик кампания эмас, аксинча партиямиз қатъият билан амалга ошираётган йўлдир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари, коммунистик ахлоқ нормалари, социал адолат принциплари шундай қилишни тақозо этади.

Л. ҲАМРОЕВ,
СССР Журналистлар союзи аъзоси.

А. ЭГАМНАЗАРОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Юбилей объекти: Тошкент метроси иккинчи линияси қурилишида

БИРИНЧИ ПОЕЗД ЮРИШИГА 100 КУН ҚОЛДИ

Тошкент метросининг иккинчи линиясида синов қатнови очилди. Бу линия ишга туширилишига роппа-роса 100 кун қолганида қурилишнинг бир группа инженер бошлиқлари навбатдаги инспекция сафарига чиқдилар. Улар бу сафар давомида кўрган ҳамма нарсалар одатдагидек эди.

Бироқ, «чет одам» кўз олдида намоён бўлган манзарадан ҳаяжонга тушмай қола олмас эди. Баланд-баланд бетон деворлар орқасида, ҳали айрим жойлари тупроқ билан кўмилмаган котлованларда, шода-шода электр чироқлари нур сочиб турган шабадали тоннелларда юзлаб метро қурувчилар ва ёрдамчи пудрат ташкилотларининг меҳнатчилари миллион-миллион кишиларга ажойиб совға тайёрламоқдалар.

Пўлат излар туташган жойларда дрезина ғилдираклари шақиллайди, юзга совуқ шамол ва димоққа алоҳида «метро ҳиди» урилади. Шу тариқа биз **«Навоий» станцияси** ёнига келиб қолдик. Биз бу станция котлованига бир соат бурун тик нарвон орқали тушиб чиққан эдик. Ишларнинг энг катта ҳажми шу ерда қолганлиги сезилиб турибди. Шу боисдан ҳам қурувчиларнинг асосий кучлари шу ерга тўпланган.

Станциянинг қиёфасини аниқ таниб пайқаш мумкин. Тилла суви югуртирилган, япроқлар ва гуллардан жимжима нақш билан кунгурадор қилиб ўралган баланд гумбазларни кўтариб турган кўпдан-кўп бежирим ва табиий қиёфадаги устунлар кўзни қамаштиради. Перронлар тепасида 48 та гумбаз уч сафга тизилган, гумбазлар остига қирқ саккизта халқасимон чироқлар осилган. Улар таратадиган майин нур орасида зарҳал гуллар порлаб туради! **«Ўзбекистон»** станцияси намоён бўлади.

Бу станцияда поезддан тушган йўловчи Ш. Р. Рашидов проспектига чиқади.

Станция содда, ҳатто қатъий қиёфада ишланган. Бу ерда устунлар йўқ, битта кенг майдоннинг ўзи. Деворларига мармар қопланган, ярим доира шаклидаги гумбаз қордек оппоқ. Гумбаз келиб деворларга туташадиган жойларда эса перронлар тарафига узун, енгил тирсак чиқарилган. Бу тирсаклар устига ҳозирнинг ўзидаёқ оқ шиша қопланган учта катта чироқ ўрнатилмоқда. Чироқларнинг ҳар бири пахта чаноғини эслатади. Мана шу гуллар чамбари залнинг иккала тарафига чўзилган.

Бу ерда биринчи бор метрони безаш учун қорақалпоқ мармари ишлатилди. У жуда чиройли, сарғиш жигарранг тусда товланади, у ер—бу еридан фусункор қора чизиқлар таралади...

«Космонавтлар проспекти» Бу станция Ленин хиёбони, марказий бозор яқинида бўлиб, бир тарафи қўғирчоқ театри қад кўтариб турган болалар паркидан чиқади.

Уни янги линиянинг энг кўркам станцияси деса бўлади. Кошинкор деворлар бўйлаб мавж урувчи кўкимтир оқ тўлқин ҳайратомуз тиниқ ва мусаффо. Кўкимтир оқ тўлқин еримиз гумбазини эслатса, доирасимон қоп-қора катта чинни паннолар космосга қараган дераза — иллюминаторларнинг ўзгинасидир. Шу доира — «медальонлар»да юлдузлар билан одамлар тасвирланган. Бу юлдузлар минг йиллардан бери маълум бўлса, одамлар космик давр бошланган 1961 йил 12 апрелдан эътиборан инсоният орасида довруғ ёйган совет кишиларидир...

«Ойбек» станцияси деб аталган навбатдаги бекатда биз қурилиш отрядидаги студент қизларга дуч келдик. Деярли тўла-тўкис тайёр қилиб қўйилган express зални улар хафсала билан ювиб, тозаламоқдалар, ёғ тушса ялагудек қилиб қўймоқдалар. «Ойбек» станцияси ҳам Космонавтлар проспектида, аммо у проспект Лоҳутий кўчаси билан кесишадиган жойнинг нариги ёғида, химия-фармацевтика институтининг яқинида жойлашган. У ҳам кенг ва енгил услубда лойиҳалаштирилган, устунлар, деворларга дид билан кошин қопланган.

Бироқ, инженерлар бу ерда фақат ўзлари тушуна оладиган бошқача гўзаллик ихтиро қилганлар. Гап шундаки, ҳали совет метроларида бундай станциялар қурилмаган эди.

Бу конструкцияни яратган мутахассислар группаси ихтиро учун авторлик гувоҳномасини олди, энди деярли тўла-тўкис амалга оширилган бу ихтиро кўз ўнгимизда намоён бўлади.

Унинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, бутун станция, бамисоли болалар конструкторида кўрсатилганидек, йиғма деталлардан ясалган. Деталларнинг сони атиги еттита эканлиги, кишини ажаблантиради.

Станциялар ва тоннеллардаги деталларнинг имкони борича йиғма бўлиши принципи ва бу принципни амалда рўёбга чиқариш — ишларни жадаллаштиришнинг асосий омилларидан бири бўлди. Тошкент метроси нормадаги муддатига нисбатан бир йилдан ҳам эртароқ ишга туширишга ҳозирланмоқда.

Энди линиянинг охирига боришимизга озгина қолди. Бу ерда техник сабабларига кўра 100 метрга яқин тоннел битмаган, бироқ бу нарса умумий ишларнинг боришига ҳалал бермаяпти. Биз дрезинадан чиқиб, бир оз пиёда юрар эканмиз, вокзал ёнидаги майдонда жойлашган **«Тошкент» станциясига** етиб келдик. Пассажирлар кўрмайдиган, поездлар орқага бурилиб платформаларга қайтадиган жойда ишлар айниқса қизғин. Тепада, майдонда ҳам қурувчилар қўли-қўлига тегмай ишлаб, ковлаб ташланган жойларга тупроқ тўлдирмоқдалар, ҳамма жойни аввалги ҳолатига келтириб қўймоқдалар.

Пастда, одамлар кутиб турадиган жойларда, вестибюллар ва залда — осойишталик. Кошинланиб бўлган устунлар эҳтиёт қилиб картон билан ўраб қўйилган, зиналар тепасидаги ва асосий зал деворларидаги чинни панноларнинг ҳам усти ёпилган. Айрим нарсаларгина: устунларнинг зангори-кўк безаклари — Тошкент усталари ишлаган ранг-баранг чинниларгина кўзга ташланади. Бамисоли шохлари шипга етиб турган анвойи дарахтлар хиёбонини кўргандек бўласиз... Кўз олдингизда очилган манзарани беихтиёр узоқ йўл хотираси каби идрок этасиз. Чунки ёнгинангиздан темир йўл бошланади.

«Тошкент» станцияси — шаҳар дарвозаси. Биз бўлган ҳамма жойларда сиркорлар, электриклар ва сантехниклар пайдар-пай ишлаб туришибди. Метрополитен изларини ва мураккаб энергетика хўжалигини барпо этаётган ҳамма кишиларнинг иши кўп. Аммо бу ишларнинг ҳаммаси муддатма-муддат белгиланиб, белгиланган пайтда ҳамма нарсани тахт қилишга мўлжалланган...

* * *

Бош пудратчи билан буюртмачи доимо қайноқ ҳаёт марказида. «Ташметрострой» бошқарувчиси П. Семенов Киевдан келган ўзаро текшириш бригадасини кутиб олиб, мусобақадошлар ҳузурида ўзига хос имтиҳондан ўтди. Тошкент метрополитенининг бошлиғи Ш. Шоабдураҳимов яна бешта станциянинг бошлиғини тайинлаш тўғрисидаги буйруққа қўл қўйди — янги хўжаликни ўзлаштириш пайти келди. Тайинланган ҳар бир бошлиққа у ишлаб турган линиядаги ветеранлардан бирини устоз қилиб бириктирди. Мана шу мутахассислар жуфт-жуфт бўлишиб иш жойларига чиқишди. Ҳар куни иш қизғин — муносиб ва зўр шуҳрат қозонган машҳур усталар ҳамма ишларга бош-қош бўлиб турибдилар. Булар орасида З. Абдуллаев ва И. Лисий («Ойбек станцияси), Г. Люстер («Ўзбекистон» ва «Космонавтлар проспекти» станциялари), Л. Токарчук («Навоий» станцияси) раҳбарлик қилаётган бригадалар ва участкаларнинг коллективлари бор. В. Кўшоков бошлиқ механизаторлар, А. Завялов бошлиқ шофёрлар, А. Силуянов бошлиқ электриклар, В. Ёқубов бошлиқ сантехгазмонтажчилар ҳам шулар жумласига киради. Станцияларда ва пўлат излар қурилишида бевосита меҳнат қилмаётган бўлса ҳам, аммо керакли нарсаларнинг ҳаммасини ўз вақтида беками-кўст етказиб бераётган Тошкентдаги 2-темир-бетон буюмлари заводи ва Ғазалкент сангтарошлик комбинатининг азамат меҳнатчилари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Муштарак бир мақсад билан бирлашган шу кишиларнинг бир анъанаси бор: янги маршрут бўйлаб поездлар қатнови бошланадиган кунни, ҳатто соатни ҳам улар анча аввал белгилаб қўйишади. Улар эндиги муддатни тўла ишонч билан 1984 йил 26 октябрь соат 16 деб белгилашди. Ваъдага вафо қилиш аниқлигини уларнинг меҳнатдаги ютуқлари исботлаб турибди.

Яъни Тошкент метрополитени янги линияси Ўзбекистон Совет Социалистик республикаси эълон қилинган куннинг олтмиш йиллиги чин арафаси куни ишлай бошлайди.

Ю. КРУЖИЛИН.
(ЎзТАГ мухбири).

Бугунги Тошкент. Т. Каримов фотоси.

• Олимларнинг лабораторияларида

КАФТДАГИ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника институти ҳузуридаги алоҳида конструкторлик бюроси нур ўзгартгичлар ва энергетика системалари лабораторияси гавжум: ҳозиргина қуёш энергиясини электрга айлантирадиган тўртта ноёб ўзгартгич тайёрланиб бўлди.

Лаборатория мудири, физика-математика фанлари кандидати А. С. Искандаров пинцет билан юпқа пластинкани астагина олади. Пластинка юзини қоплаган майда мунчоқлар кўриниб турибди. Бир квадрат сантиметр сиртда 38 та мунчоқ санадим. Шу мунчоқларнинг ҳар бири митти қуёш электр станциясидир. Мураккаб технологик бўғинлар билан бирга қўшилган ҳолда улар 38 вольт кучланиш беради. Космик станциялар ва ер сунъий йўлдошларидаги ҳар хил приборларни электр билан таъминлаш учун шу кучланиш кифоя.

Шундай ўзгартгичларни ясаш —лаборатория ходимлари олиб бораётган илмий ва амалий ишларнинг йўналишларидан биридир. Уларнинг мақсади — нур ўзгартгичларни мумкин қадар самарали ва узоқ вақт ишлашга мажбур этиш, уларнинг наф коэффициентини ошириш, кўпчилик истеъмолчиларнинг қурби етадиган даражада арзон қилишдан иборатдир. Бундай вазифаларни ҳал этиш нафи аён: бундай электр станциялар қўпол ва мураккаб ускуналар талаб этмайди, уларга на генератор, на турбина, сим ва изоляция керак.

Физиклар нурнинг ҳар бир фотони [зарраси] ярим ўтказгич модда юзига тушганида ундан битта электронни уриб чиқариб, битта «тешик» ҳосил қилишини аллақачон исбот этганлар. Бунда ярим ўтказгичга энергия беради ва электр заряди ҳосил қилади. Электрон нима эканлиги кўпчиликка маълум, аммо физиклар тилида «тешик» нимани билдиришини кўпчилик билмайди. Физкультурачилар сафини тасаввур этинг. Сафдан бир киши бирон сабаб билан чиқиб кетса, ўрни бўш қолади. Сафни тўлдириш учун унинг ёнидаги кишига бўшаб қолган жойни тўлдириш тўғрисида команда берилади. Лекин шунда янги бир бўшлиқ пайдо бўлади. Ярим ўтказгичда ҳам аҳвол шундай бўлади. «Тешик» пайдо бўлиши билан у олинган энергия таъсирида муайян йўналишда жила бошлайди.

Назария фотоэлементга тушадиган қуёш энергиясининг қарийб 100 процентини электр энергиясига айлантириш мумкинлигини исботлади. Лекин бугунги кунда практикада нурнинг 15 —20 процентинигина энергияга айлантириш мумкин бўлаяпти. Шу ҳам асосан лаборатория шароитларида чиқмоқда. Ярим ўтказгич материалларни ясашдаги муқаррар аралашмалар халақит беряпти, етарлича энергия ололмайдиган электрон ва «тешик»лар ҳам бор. Хўш, бу проблемаларни қандай қилиб ҳал этса бўлади!

Тошкентлик олимлар иссиқ иқлим шароитларида митти электр станцияларнинг имкониятларини яхши билиб олиш учун кўплаб ишлаб чиқарилаётган нур ўзгартгичларни комплекс равишда синовдан ўтказдилар Бу нарса турли фотоэлементларни синаш методини ишлаб чиқишга имкон бердики, шунинг ўзиёқ тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилашда завод ходимларига пухта кўмакчи бўлиб қолади.

Яна шунинг ўзи ўзгартгичлар наф коэффициентини ошириш йўлларини топишда ҳам ёрдам беради. Биринчидан, бу бугунги намуналарнинг кўпчилигида рўй берадигани сингари кичик бир участкаси эмас, балки бутун майдони «ишлайдиган» фотоэлементлар яратилди. Иккинчидан, элемент юзига тушадиган қуёш энергиясининг концентрацияси муайян кўзгулар системаси ёрдамида оширилди. Шундай қилиб, биринчи ва иккинчи йўналишларда маълум муваффақиятлар қўлга киритилди.

Лаборатория столида иккита ўзгартгич турибди. Шулардан блокнотга ўхшайдиганини саноат ишлаб чиқара бошлади. Иккинчиси— кичик думалоқ юпқа пластинка лабораторияда бунёдга келди. Иккаласи ҳам 9 вольт кучланиш беради. Лекин биринчисининг наф коэффициентидан иккинчисиники уч баравар кўпдир. Олимлар лабораторияда ишлаб чиқилган ноёб технология ҳамда ярим ўтказгич юзига туширилган боғловчи тўр ёрдамида унинг амалда бутун юзидан электр энергияси ола билдилар.

Энди лабораториядан сал наридаги ёруғ бир павильонга ўтамиз. У ерда шитоб билан монтаж ишлари олиб борилмоқда. Ҳисоблаш машиналарининг тақсимот шкафлари, дисплейлар, босадиган қурилмалар ўрнатилмоқда. Нур ўзгартгичлар асосида ишлайдиган энергетика установкаларини автомат тарзда синаш полигони бунёдга келтирилмоқда. Деразанинг нариёғидаги майдонда ушоқдек кристалга ўндан беш минггача қуёш нурини юбора оладиган бир неча митти концентраторлар монтаж қилинган. Бу ерда аввало конструкторлик ва технологик ечимлар вужудга келмоқда: концентратор энг мақбул модели қуёшга ҳамиша боқиб турадиган самарали автоматика бунёдга келтирилмоқда. Буларнинг ҳаммаси ғоятда ихчам ва пухта бўлиши керак. Келгусида бундай станциялар баланд тоғликларда ишлаб синоптикларнинг аппаратларига хизмат қилади, шунингдек чўл ва ярим чўл районларда олис посёлкаларни ташқи дунё билан боғлашни таъминлайди.

Олимлар эса қуёш энергияси билан ишлайдиган янги хил холодильник ва кондиционерларни чамаламоқдалар. Изланиш давом этмоқда.

С. ФИОЛЕТОВ.

• ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИГА—КЕНГ ЙЎЛ

Молдавия ССР енгил саноат министрлигига қарашли Кишинёв модалар Уйида сақланаётган юздан ортиқ намуналари модалар ёнидан янги турдаги кийим-кечак коллекцияси ҳам ўрин олди. Модалар Уйи коллективи ўз коллекциясини Пловдивдаги халқаро ярмаркалар ва Лейпциг, Брно, Загреб, Дамашқ, Мехико, Колумбияда бўлиб ўтган виставкаларда намойиш қилган.

СУРАТДА: ёзги дам олиш учун мўлжаллаб газламадан тикилган кийим-кечаклар.

△

ЛИТВА ССР. Корхона хизматчилари ёнида энг кичик харидор томонидан намойиш қилинаётган мана бу сумкалар [суратда ўнгда] Шауляй кўн-галантерея фабрикаси томонидан тайёрланган. Бу корхона ҳар йили жуда кўплаб турдаги янги маҳсулотлар ишлаб чиқармоқда.

ТАСС фотохроникаси.

● ИЛМ-ФАН
БЕШ ЙИЛЛИГИ

Ҳосилни муҳофаза қилади

Украина ССР Фанлар академияси зоология институтининг олимлари топган митти ҳашаротлар юзлаб тонна ғоят самарали заҳарли химикатлар ўрнини боса олади. Украиналик энтомологлар илгари фанга номаълум бутун бир группа ҳашаротларни топибгина қолмай, биосфера умумий комплексда уларнинг ролини аниқлаб ҳам бердилар.

Тумшуғи ўткир тўрт қанотли шу чивинлар атроф-муҳитни булғамагани ҳолда боғ ва ўрмонларнинг душман ҳашаротларини қириб ташлай олади, қимматли экин далаларидан энг ашаддий бегона ўтларни сиқиб чиқаради.

— Ҳосилни ҳозирги химиявий усул билан ҳимоя этишда биосферанинг булғаниш ҳолидан ташқари бошқа баъзи салбий қўшимча ҳодисалар ҳам рўй беради, — деди институт лабораториясининг мудири, биология фанлари доктори М. Зерова. — Шунинг учун ҳам ҳозир зараркунандаларга қарши биологик кураш методлари олдинги ўринга қўйилмоқда.

Кейинги вақтларда институтимиз олимлари тирик табиатнинг ҳақиқий санитарлари бўлмиш 120 турдан кўп нафли ҳашаротларни топдилар. Булар орасида ғалла, мевали дарахтлар зараркунандаларини, дов-дарахт баргларини ейдиган ҳар хил зараркунандаларни қирадиган организмлар бор. Зоологлар бундан ташқари ўсимликхўр каналарнинг ғоятда самарали душманлари бўлган 40 турдан кўп фойдали ҳашаротларни топдилар. Булар республика ҳайвонотларининг янги турларидир. Шуларнинг махсус биофабрикаларда урчитилган баъзилари хўжаликларда «иш бошлаб юборди». Кейинги пайтларда бегона ўтларга қирон келтирадиган ҳашаротлар ўрганилмоқда.

Украиналик энтомологларнинг тадқиқотлари ўсимликларни ҳимоя қилиш янги самарали методларини ишлаб чиқишда катта-катта имкониятларни очиб беради, озиқ-овқат программасини бажаришга муҳим ҳисса қўшади.

ФАН ВА ТЕХНИКА ИЗЛАНИШЛАРИ ВА КАШФИЁТЛАРИ

ТИНИҚ ОВОЗЛИ МАГНИТОФОН

Харьков университети олимларининг тавсиясига биноан тайёрланган магнит лента симфоник оркестр овозининг ёхуд хонанда овозининг ҳамма бойликларини эшиттира олади. Олимлар «Свема» ишлаб чиқариш бирлашмаси билан тузилган шартномага мувофиқ, бир неча йиллардан бери товуш ёзиш ва уни эшиттиришда ишлатилувчи материалларнинг хоссаларини тадқиқ этиб келмоқдалар.

— Ҳаммага маълум магнит лентаси физика нуқтаи назаридан анча мураккаб объектдир,— дейди ишлар раҳбари, физика-математика фанлари доктори И. Ю. Попков. — Лентада электрон микроскоп орқалигина кўринадиган ғоят майда магнит нинача — ферритлар товуш сақлайди. Энди товуш тиниқ чиқмоғи учун шу зарраларни керакли ўлчамга қадар ўстириб, муайян тартибда жойлаштириш керак бўлади. Биз ишлаб чиқарувчилар учун тез анализ қилиш методларини ишлаб чиқдик. Бу методлар дастлабки материалнинг аниқ характеристикаларини зарраларнинг нечоғлик магнитланганлиги, қабул қилувчанлиги, бир жинслигига ва бошқа хоссаларини тезда билиб олишга имкон берди. Лента тайёрлаш технологиясига зарур тузатишлар киритишга ҳам шулар ёрдам берди. Шундай қилиб, товуш тиниқ ёзиладиган ва узоқ сақланадиган сифатли ленталар ҳосил қилиш мумкин бўлди.

БИМЕТАЛЛ ТОМ

Ереваннинг янги районларидан бирида қад кўтарган ёшлар кафесининг биноси томи билан эътиборга сазовордир. Унинг каркаси пўлат ва алюминийдан ясалган. Арманистон қурилиш ва архитектура илмий тадқиқот институтининг мутахассислари қурилиш ишларида биметалл конструкцияларнинг иситиш ва совутишда эгилиш қобилиятидан фойдаланишни таклиф этдилар.

Кўп метрли алюминий ва пўлат листларни бирининг устига иккинчисини қўйиб тахлаб учини маҳкамлашади ва тагидан бутун узунлиги бўйлаб юксак частотали ток билан бир текисда қизитишади. Совиётганда улар бир-бирига қаттиқ бирикади, шу металлар иссиқдан кенгайиб коэффицентлари турлича эканлиги сабабидан эгилиб, бир неча метр баландликда гумбаз ҳосил қилади. Шу гумбаздан заллар, ангарлар, турли иншоотлар, кўприклар, омборхоналар қуришда фойдаланиш мумкин.

● ТАБИАТ — БОЙЛИГИМИЗ

ҚАЛИН АРЧАЗОРДА

Жиззах областида учинчи қўриқхона барпо этилди. Айдарда фақат туёқли ҳайвонларгина яшайди деб кўпдан бери ҳисоблаб келинарди. Зоолог Александр Мельников қалин арчазорда оқ тирноқ она айиқни болалари билан бирга кўриб қолди. Табиатшунос тоғнинг дарахтзор ён бағрини диққат билан кўзата бошлади. Натижада айиқларни «рўйхатга олиш»га муваффақ бўлди. Улар 13 та эди ва ҳаммасининг ҳам айиқчалари бор эди.

Орнитологлар бу ерда мўл ва хилма-хил паррандалар дунёсини кашф этдилар. Булар орасида халқаро қизил китобга ёзилган нодир қора лайлак, соқолли бургут каби қушлар бор. Улар ҳозирча оз — икки-уч жуфтгина холос. Лекин қўриқхона шароитлари шу паррандаларнинг кўпайишига ёрдам бермоқда.

Илгари бу ерда кўпдан-кўп ҳайвонлар бўлган дейишади, лекин улар бу ердан яшаш учун қулайроқ жойларга кетиб қолишган. Секин-аста қўриқхоналар барпо этилиши билан бу ерларда ўт-ўлан тобора қалинлашмоқда, табиий ем-хашак запаслари ортмоқда. Буларнинг ҳаммаси қуён, тўнгизларни чорлади ва улар ортидан бўрилар, тулкилар ҳам келди. СССРнинг қизил китобига ёзилган эҳтиёткор туркистон қоплони ҳам пайдо бўлди.

Энди бўлса қўриқхона территориясида илк бор оқ тирноқ айиқлар қишлаб, ҳатто болалади.

● АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

МЎЙНА СОВУҚНИ ЁҚТИРАДИ

Мўйнани юмшоқ олтин дейишади. Лекин у асил металлга нисбатан доимий қараб туришни талаб этади. Жумладан, у совуқда сақлашни ёқтиради. Москванинг Пушкин кўчасида мамлакатда энг катта мўйна холодильниги жойлашган. У мўйна буюмларни хиллаш, сақлаш, тиклашга аталган.

Бу ўн қаватли бино ҳовли ичкарисида бўлиб, кўриниши биланоқ диққатни жалб этади. Дастлабки икки қаватидан ташқари қолган 8 қаватида эшик ҳам, дераза ҳам йўқ.

— Унинг кўринишигина эмас, деворларининг конструкцияси ҳам ғалати,—дейди холодильникнинг бош инженери М. Михеев. —Деворнинг ораси иссиқ ўтказмайдиган, табиий пробка билан қопланган.

Кучли совитиш агрегатлари мўйнани ёзги жазирамадан яхши ҳимоя қилади. Михаил Васильевич билан бирга цехларни айланамиз. Енгил саноат ва якка буюртма эҳтиёжлари учун пойтахтга келадиган қарийб бутун мўйна шу ерда йиғилади. Экспорт қилинадиган мўйна ҳам шу ерда хилланади. Тулки, норка, сувсар мўйнаси ва бошқа хил мўйналар ранги, катта-кичиклиги, жунининг узун-қисқалигига, экспертларгагина маълум бошқа кўп хоссаларига қараб синчиклаб тўпларга ажратилади ва истеъмолчиларга жўнатгунга қадар совитиш камераларида сақланади.

— Юзлаб бирдай теридан иборат битта стринг йиғмоқ учун ёлғиз уста баъзан йиллаб меҳнат қилади, — дейди мутахассис.

Бизни корхонанинг бош цехи — «Сибирь сувсари» цехига таклиф қилишади. Ёруғ бино цехдан кўра лабораторияга ўхшаб кетади. Топ-тоза ялтироқ столларга энгашган мўйнашунос усталар иш билан банд. Улар шошмасдан терининг ҳар сантиметрини синчиклаб ўрганадилар. Бу ерга йиғилган бойликка бериладиган холис баҳо пировард натижада ана шу кишиларнинг маҳоратига боғлиқ бўлади. Энг нодир сувсар нусхалари мамлакатнинг музей коллекцияларини тўлдиради.

Бу ерда кўзни оладиган рангларни кўрмайсиз, ҳамма жойда одми ранг. Бу ҳам ишлаб чиқариш тақозосидир. Ҳаттоки, усталарнинг кийим-кечаклари ҳам одми тусларда. Бунга сабаб шуки, ҳарорат ўзгариши сингари ярқироқ ранг ҳам мўйнанинг сифатига зиён етказади.

«ПАХТАКОР» ҲАҚИДА 17 ФИКР

Виктор ПРОКОПЕНКО,
спорт мастери, «Черноморец» командасининг катта тренери.

— Виктор Евгеньевич, «Черноморец» ҳамиша пахтакорчилар учун ноқулай рақиб бўлиб келган. Тошкентликлар фақат тўрт марта ғалабага эришган бир ҳолда, сизлар 13 марта ғалаба нашидасини сурган эдинглар. Тўғрисини айтганда ҳамшаҳарларимиз учун ниҳоят омадсиз бўлган бу йилги мавсумда пахтакорчилар сизлардан уч очко олишга муваффақ бўлишди.

— Биринчи даврада ўз майдонимизда ўтказилган учрашувда биз чиройли ўйин кўрсатган эдик. Аммо ҳал қилувчи дақиқаларда йигитларимиз шошиб қолишди. Шу боисдан қулай вазиятлардан фойдалана олишмади. Тошкентлик футболчилар эса Одессадаги учрашувни ниҳоятда йиғинчоқлик ва уюшқоқлик билан ўтказишди. Бугун эса бутунлай бошқача ўйин бўлди. Бизнинг футболчиларимиз яхши ўйин кўрсата олмадилар.

— Бунга эҳтимол юқори даражали ҳарорат сабабдир?

— Буниси майли. Бундай иссиқда югуриш эмас, нафас олиш ҳам қийин. Лекин футболчиларнинг ҳаммаси бир хил шароитда эди. Мағлубиятимизнинг сабаби бошқа нарсада. Биз майдонда ниҳоятда очиқчасига ҳаракат қилдик. Ҳимоячиларимиз жуда кўп хатоларга йўл қўйишди. Якубикни таъқиб қилишга берилиб кетиб Шквиринни «эсдан чиқариб» қўйдилар. У эса имкониятлардан фойдаланишда катта маҳорат кўрсатди. Вазиятлардан жуда усталик билан фойдаланди. Уч марта дарвозага тўп киритди. Бу унинг футболчилик таржимаи ҳолидаги дастлабки энг йирик муваффақиятдир.

— Ҳа, бугун жуда яхши ўйин кўрсатди. Унинг мерганлик маҳоратини камситмаган ҳолда дарвозабон Роменский одатдагидан бўш ўйнаганлигини ҳам айтиш керак.

— Жуда бўш ўйнади. Ҳар ҳолда у дарвозага киритилган тўплардан иккитасини қайтариши мумкин эди. Пахтакорчиларнинг капитани бугун майдонда ажойиб маҳорат кўрсатди. Унга фақат офарин айтиш мумкин. Маълумки, чаққон ва эпчилларга ҳамиша омад ёр бўлади. Шу боисдан ҳам сўнгги дақиқаларда бўш дарвозага йўналтирилган тўп тўсинга тегиб қайтди ва уни дарвозабон ушлаб қолди.

— Тошкентликлардан яна қайси ўйинчилар яхши ўйнади деб ўйлайсиз?

— И. Семенко майдонда жуда фойдали ҳаракат қилди. Тезкор ўйини билан командадошларини олдинга ундаб турди. Чап қанот ярим ҳимоячиси вазифасини Н. Амриев аъло даражада бажарди.

— «Пахтакор»нинг ҳозирги аҳволини яхши деб бўлмайди. Сиз унинг олий лигада қолиши ҳақида нима дея оласиз?

— Пахтакорчилар кейинги уч ўйинни ҳам ўз майдонларида ўтказишади. Ана шу учрашувларнинг натижаларига кўп нарса боғлиқ. Умуман мавсум 6 — 7 команда учун ниҳоятда оғир бўлади. Пахтакорчиларга омад тилайман.

Редактор
Ш.О.УБАИДУЛЛАЕВ

ГАЗ ҚУРУМИ ДУДБУРОНДАН ЧИҚАДИГАН ГАЗ АСБОБЛАРИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ ГРАЖДАНЛАР

ДИҚҚАТИГА!

1984-85 ЙИЛЛАР ИСИТИШ МАВСУМИГА ТАЙЕРГАРЛИК КУРИШ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ДУДБУРОНЛАР ОММАВИЙ ТЕКШИРУВДАН УТКАЗИЛАДИ

Бу текширувда Тошкент шаҳар кўнгилли ёнғин муҳофазаси жамиятининг печкачи-труба тозаловчилари районлар бўйича планли тартибда шахсий мулк ҳуқуқида бўлган уйларда: Ленин, Октябрь, Акмал Икромов, Куйбишев, Чилонзор районларида, шунингдек Тошкент маиший ремонт қурилиш хўжалик ҳисобидаги участка ходимлари Киров, Сергели, Фрунзе, Собир Раҳимов, Ҳамза районларида; Тошкент шаҳар кўнгилли ёнғин муҳофазаси жамияти печкачи-труба тозаловчилари, маҳаллий советлар ва идораларнинг уйларида газ приборлари ва шабадалатиш каналларини текширувдан ўтказадилар. Дудбуронлар ва шабадалатиш каналлари профилактикаси ва ремонти масалалари бўйича турар жойлар бўйича район газ идораларига, шунингдек Тошкент шаҳар кўнгилли ёнғин муҳофазаси жамияти— Тошкент шаҳри, Красновосточная кўчаси, 114-уйга; «Ташстройрембит»нинг хўжалик ҳисобидаги участкасига — Тошкент шаҳри, Алиев кўчаси, 72-уйга мурожаат қилиш керак.

Дудбуронларнинг яроқли эканлиги ҳақидаги актлар ўз вақтида район эксплуатация хизматига топширилмаса, 1984 йил 1 ноябрдан кейин газ қуруми дудбурондан чиқиб кетадиган газ асбоблари огоҳлантиришсиз ўчириб қўйилади.

«ТАШГАЗ» БИРЛАШМАСИ.

«ТАШКЕНТГОРТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БИРЛАШМАСИНИНГ

ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИГИ

АҲОЛИ ХИЗМАТИДА!

АГАРДА СИЗ УЙ ҚУРАЁТГАН БЎЛСАНГИЗ, БАРЧА ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ БИНОКОРНИНГ ҚЎЛИ ОСТИДА ТАЙЁР ТУРГАН БЎЛСА, УЙИНГ ДЕВОРЛАРИ ТЕЗ ҚАД КЎТАРАДИ.

ТРАНСПОРТ ЭКСПЕДИЦИЯ АГЕНТЛИГИ ХОДИМЛАРИ СИЗНИНГ ҚУРИЛИШ УЧАСТКАНГИЗГА КЕРАКЛИ БЎЛГАН БАРЧА ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ:

— цемент, ёғоч, тунука,
— шифер, ойна, металл қувурлар,
— газ колонкалари, газ плиталари,
— ДВП, ДСП, дераза ва эшик блоклари,
— кафель ва кошинларни

ТЕЗДА ЕТКАЗИБ БЕРАДИ

Буюртма юкларни ортиш ва тушириш бўйича хизматнинг бутун комплексини адо этиш билан бажарилади.

ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИГИНИНГ ЁҒОЧ САВДОСИ БАЗАЛАРИДАГИ ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА

қурилиш материалларини танлаш ва уларни қурилаётган участкага олиб бориш юзасидан буюртмани расмийлаштириш мумкин.

«ТРАНСАГЕНТЛИК» ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ! Бу сизнинг вақтингизни тежайди, машаққат ва оғир ишлардан халос этади ва уларни ўз вақтида етказиб берилишини таъминлайди!

Маълумотлар учун телефонлар: 96-56-30, 96-17-52.

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БОШҚАРМАСИНИНГ РЕКЛАМА ВА АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитети
57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984—85-ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Металларга совуқ ҳолда кесиб ишлов бериш бўйича токарь-универсал, программа билан бошқариладиган станокларнинг фрезерчи-оператори, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь-механик, саноат ускуналари ремонти ва эксплуатацияси бўйича электрик, электр газ-пайвандчи, кабель ишлаб чиқариши бўйича электромонтёр, дурадгор, (бадиий мебель ишлаб чиқариш бўйича), саноат совутиш қурилмаларига хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш бўйича машинист, кучланиш тармоқлари ва электр ускуналари бўйича электромонтажчи.

Ўқиш муддати — 1 йил ва 3 йил.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли йигит-қизлар қабул қилинади.

8-синфни битириб ўқишга кирганлар 3 йил ўқийдилар ва тўлиқ ўрта маълумот ҳамда касб эгаллаганликлари тўғрисида диплом оладилар. Ўқувчилар ҳар куни 3 маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар. Бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади.

Ўрта маълумот билан кучланиш тармоқлари ва электр ускуналари бўйича электрмонтажчи ихтисоси бўйича ўқишга кирганлар ҳар ойда 76 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар учун металларга совуқ ҳолда кесиб ишлов бериш бўйича токарь-универсал, фрезерчи (программа билан бошқариладиган станокларнинг операторлари), **кучланиш тармоқлари ва электр ускуналари бўйича электромонтажчи ихтисоси бўйича, ўқиш муддати қисқартирилган** (ўрта маълумотлилар 7,5 ой, 8-синф ҳажмида маълумотлилар 10,5 ой ўқийдилар).

Уларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Билим юртини тугатганлар техникум ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар корхоналарда мажбурий хизматни ўтамасдан ўқишни давом эттириш учун ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланма билан юбориладилар.

Билим юрти яхши спорт базасига эга. Билим юртида техника ижодкорлиги тўгараги, «Смена» вокаль-чолғу ансамбли ва «Ровесник» диско клуб ишлайди. Ёзда дам олиш базаси мавжуд.

Машғулотлар 1 сентябрда бошланади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, автобиография, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (паспорт).

Ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Ариза ва ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

Мурожаат учун адрес: 700164, Тошкент шаҳри, Высоковольтний массиви, 3-сектор («М. Горький станцияси»дан 4-автобусда «7-поликлиника» бекатигача, 6, 13, 22-трамвайлар ва 18-троллейбусда «Маиший хизмат кўрсатиш уйи» бекатигача).

ТВ

душанба

23 ИЮЛЬ

● МТ I

18.30 «Инсон — замин соҳиби».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Мультфильм.
19.55 «Ишлар ва одамлар» «Қирғизистон ССР 50 йиллиги» номли Фрунзе приборсозлик заводининг меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришга кенг жалб этиш бўйича иш тажрибасидан.
20.25 «Иблислик қонида бор». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (Франция).
21.30 «Время».
22.05 «Чорбоғчилар». Бадиий фильм.
23.45 «Футбол шарҳи».
00.15 «Дунё воқеалари».

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 Болалар учун концерт.
18.45 «Советский воин» Платформа Тележурнал (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ҳ. Олимжон. «Водийларни яёв кезганда...»
20.15 «Ноз-неъмат бунёдкори».
20.30 «Ахборот».
20.50 «М. Йўлчиева куйлайди».
21.30 Москва. «Время».
22.05 В. Эфендиев. «Кошона». Телевизион театр премьераси. 1-қисм.
23.00 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
23.10 В. Эфендиев. «Кошона». Телевизион театр премьераси. 2-қисм.

● ЎзТВ II

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10— 18.40 «Турналар». Телефильм.
19.10 «Ким бўлсам экан». (рус.).
19.40 «Зомин қўриқхонаси». Телефильм.
19.50 Врач маслаҳати.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.15 «Қишлоқ Советининг раиси». Телефильм.
20.45 Чим устида хоккей бўйича СССР чемпионати. «Политотдел» — «Андижанка». «Политотдел» колхози стадионидан репортаж (ёзиб олинган).
21.30 МТ II

сешанба

24 ИЮЛЬ

● МТ I

15.00 Янгиликлар.
15.20 Шаҳарлар ҳақида ҳужжатли фильмлар: «Брест. Йиллар ва лаҳзалар», «Псков», «Львов этюдлари».
16.00 «Бил ва уддала». Мактаб ўқувчилари учун илмий-ўқув кўрсатуви.
16.45 Мультфильм.
16.55 «Тўрт танкчи ва бир ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 18-серия.
17.55 Болгар халқ куйларидан концерт.
18.30 «Фан ва турмуш».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Мультфильмлар.
20.05 «Ҳозирги замон ва ишчилар ҳаракати».
20.35 «Иблислик қонида бор». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Отар Тактакишвили. Ижод саҳифалари». Фильм-концерт.
23.15 «Дунё воқеалари».

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Юлдузча». Киноальманах.
11.00 «Пўлат қандай тобланди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм 1-серия (рус.).
12.05 Болалар учун. «Санъат ғунчалари (такрорий).
12.35 «Оламни кашф этиб» Телефильм.
13.00 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Қўғирчоқ фильм.
18.30 «Пионерлар мамлакатида» (рус.).
19.00 «Абитуриент-84» Мамлакат марказий олий ўқув юртларига абитуриентлар қабул қилиш ҳақида (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Инсон ва қонун».
20.30 «Ахборот».
20.50 Самарқанд Давлат опера ва балет театрининг Тошкентдаги гастроллари.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Илғор тажриба мактаби».
22.25 «Иссиқ қор». Бадиий фильм.
24.00 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.05 —18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.40 «Немда қирғоқларида». Ҳужжатли фильм.
18.50 «Қизиқарли математика».
19.20 «Совет хотин-қизлари». Кинопрограмма.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.15 «Сержило экран». Кўрсатувни кинодраматург Ф. Мусажонов олиб боради (такрорий).
21.30 МТ II

ХОНАДОНДА ИККИТА ТЕЛЕВИЗОР БЎЛСА...

АГАР СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗДА БИР ЙЎЛА ИККИТА ТЕЛЕВИЗОР БЎЛСА, ҒОЯТДА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИЛАДИ. БУНИНГ УЧУН ИККИНЧИСИ КЎЧМА БЎЛИШИ ЛОЗИМ. БУНДАЙ КЎЧМА ТЕЛЕВИЗОРНИ ИСТАЛГАН ЖОЙДА, ҲАТТО ОШХОНАДА ЎРНАТИШ, КОМАНДИРОВКАГА, ШАҲАР АТРОФИДАГИ САФАРГА БОРАЁТГАНИНГИЗДА БИРГА ОЛА КЕТИШИНГИЗ МУМКИН.

«2-КОСМОС» МАГАЗИНИДА

(Халқлар Дўстлиги проспекти, 2-уй)

24-29 ИЮЛЬ КУНЛАРИ

УТКАЗИЛАДИГАН САВДО-КЎРГАЗМАСИДАН

«СИЗ «ЭЛЕКТРОНИКА Ц-432» МАРКАЛИ КЎЧМА РАНГЛИ ТЕЛЕВИЗОРЛАРНИ

СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН

«ЭЛЕКТРОНИКА Ц-432» 12 каналдан исталганида рангли ва оқ-қора тасвирли кўрсатувларни бир маромда олиб акс эттирилади.

Бу телевизорнинг қувват олиб ишлаши такомиллашган (220 вольт кучланишли ўзгарувчан ток тармоғидан, 12 вольт кучланишли доимий ток манбаидан қувват олиб ишлайди).

Баҳоси —380 сўм.

Савдо-кўргазмаси пайтида сотилган телевизорларга кафолат муддати яна 6 ойга узайтириб берилади.

«2-КОСМОС» МАГАЗИНИ соат 10 дан 19.00 гача ишлайди.

Танаффус — 14 дан 15.00 гача.

Адрес: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй (метронинг «Ҳамза» станцияси).

«ТАШКУЛЬТТОРГ» (телефон 91-18-79).

ДАРПАРДА ХОНАДОН ФАЙЗИ

Агарда сиз эшик ва деразангизга дарпардалар илсангиз сизнинг хонадонингиз қиёфаси янада файзли ва кўркам бўлганлигини яққол сезасиз. Сизнинг хонадонингизда мебель қанчалик гўзал бўлмасин, сиз уни қанчалик қулай ва кўркам жойлаштирган бўлмангиз, деразаларни замонавий безаклаш— яъни дарпардаларсиз хонадонингизни чинакам файзли ва кўркам қила олмайсиз.

Айтгандек, ҳозирги замон модаси ҳам хонадон жиҳозларининг бу буюмларга ўзининг таъсирини кўрсатмоқда. Дарпардалар ўзига хос жозибали ранги ва янгича фасони туфайли янада гўзаллашиб бормоқда... Эндиликда уларнинг чеккасини ҳошиялаб деразага илишяпти, унинг этагига эса узун ва кенг ҳошияли матолар фусункорлик бахш этиш мақсадида қўшиб тикилмоқда. Карнизлар устига ва остига ҳам ихчам ҳошияли газламалар қўшимча қилиб тутилмоқда. Булар деразаларни бир жиҳатдан безаса ва иккинчи жиҳатдан карнизлардаги ҳалқа ва қисқичларни биркитиб туради.

Дарпардаларнинг ранг-баранглиги ҳам ўзгариб бормоқда. Ҳозирги пайтда айниқса бир хил тусдаги ёки бир маромда майин манзара яратадиган майда гулли дарпардалар манзур кўрилмоқда. Бу тушунарлидир албатта. Квартираларда одатда тўқ рангли буюмлардан ҳоли бўлишнинг уддасидан чиқиш қийин. Албатта деворга ёпиштириладиган гул қоғозлар, шўх гулли гиламлар, мебелларнинг ғилофлари ҳам майин ва сокин тусни яратишда унчалик қўл келмаётир. Бу ерда фақат бир хил тусли дарпардалар сизнинг квартирангиздаги кўп рангли жилони бир маромга келтириш имконини беради.

Ошхона учун бир мунча сипо пардаларни танлаш маъқул. Дарпарданинг чаккасини жияклаш, ҳатто унга тўр тўқима тутиш ошхонани ўзига хос безайди. Шу нарсани унутмангизки, дарпардалар ва уларнинг безаклари девор, мебель, чироқларнинг ранги билан ҳомоҳанг бўлмоғи керак.

ЛУНАЧАРСКИЙ ШОССЕСИ МАРКАЗИДА ЖОЙЛАШГАН
54-МАГАЗИНДАН

СИЗ КВАРТИРАНГИЗ ХОНАЛАРИ, ОШХОНАСИ, ЛОДЖИЯСИ. УЧУН МОС КЕЛАДИГАН ДАРПАРДАЛАРНИ
СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН
БУ ЕРДА СИЗНИНГ ДИҚҚАТИНГИЗГА ҚУЙИДАГИ МАТОЛАРНИ ТАВСИЯ ЭТИШАДИ:

Сурия, ГДР ва ватанимизда ишлаб чиқарилган дарпарда газламалари; ёрқин гулли, ўзига хос жозибали, люрексли. Баҳоси — 6 сўмдан 15 сўмгача.

ГДР, Польша, Венгрия, Югаславия, Марокашда ишлаб чиқарилган ғилофлаш газламалари. Улар бир хил тусли, йўл-йўлли, катак-катакли бўлиб ўзига хос жозибаси билан ажралиб туради. Бир метр бундай газламанинг баҳоси — 12 сўмдан 50 сўмгача.

Полни иссиқ тутадиган шолча (қизил, яшил, кўк тусли), Эни 1 метру 40 см. Баҳоси — бир метри учун 8 сўм.

54-магазинга 1 э, 1, 24 э автобуслари билан «Луначарское шоссеси маркази» бекатигача борилишини эслатиб ўтамиз.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ» (телефон 78-72-42).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.
(телефон 45-373-24).

АБОНЕМЕНТЛИ КИШИ ТРАНСПОРТДА ХОТИРЖАМ ЮРАДИ

АГАРДА СИЗ ТРАМВАЙ ЁКИ ТРОЛЛЕЙБУСДА МУНТАЗАМ ҚАТНАЙДИГАН БЎЛСАНГИЗ

АБОНЕМЕНТ БИЛЕТЛАРИНИ

СОТИБ ОЛИШНИ УНУТМАНГ

АБОНЕМЕНТЛАР

трамвай ва троллейбусларнинг бекатларидаги касса-автомат ва киоскаларда;

ДИСПЕТЧЕРЛИК пунктларида;

«СОЮЗПЕЧАТЬ» киоскаларида;
барча савдо ташкилотларида

СОТИЛМОҚДА

УНУТМАНГ: трамвай ва троллейбус абонемент билетлари ҳамиша ёнингизда бўлмоғи керак, трамвай ёки троллейбус салонига абонемент билетсиз кириш ман этилган. Бундай билетларни барвақт сотиб олингиз.

Абонемент билетларини сотувчи киоскалардан сотиб олинадиган йўл карточкалари ҳам ғоятда қулайдир.

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ (телефон 33-58-50).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

КИНО

23 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХАЁЛИЙ БАХТ»—**Санъат саройи** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 44-2-74), **Қозоғистон** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 35-24-92).

«КЕЧИР МЕНИ, АЛЁША» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Дружба** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Лисунов номли** (тоқ соатларда), **Искра** (жуфт соатларда).

«ПЁТР ДЕГАН БЎЛГАН ЭКАН»— **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда), **М. Шайхзода номли** (тоқ соатларда).

«ХОЛОДИЛЬНИКДА КИМДИР ЎТИРГАН ЭКАН» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06).

«ХАВФЛИ ҚУВИШ» —**Ватан** (жуфт соатларда, телефон 74-96-10).

«ОВСАР ИНСПЕКТОР» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

24 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХАЁЛИЙ БАХТ»—**Санъат саройи** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 44-2-74), **Қозоғистон** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 35-24-92).

«КЕЧИР МЕНИ, АЛЁША» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Дружба** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Лисунов номли** (тоқ соатларда), **Искра** (жуфт соатларда).

«ПЁТР ДЕГАН БЎЛГАН ЭКАН»— **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда), **М. Шайхзода номли** (тоқ соатларда).

«ХОЛОДИЛЬНИКДА КИМДИР ЎТИРГАН ЭКАН» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06).

«ХАВФЛИ ҚУВИШ» —**Ватан** (жуфт соатларда, телефон 74-96-10).

«ОВСАР ИНСПЕКТОР» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети томонидан **Тўйчиева Мавлуда Маҳмудовна** номига берилган 237768 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Республика ёш физиклар ва математиклар мактаби томонидан **Халимов Ботир Яхёевич** номига берилган 336367 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 40-ўрта мактаб томонидан **Қўчқаров Шоҳрух Ядгорович** номига берилган 256834 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА

СССР Биринчилиги учун 25 ИЮЛЬ, СОАТ 19.30 ДА «ПАХТАКОР» (Тошкент) — **«АСК»** (Ростов-Дон).

КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ФУТБОЛ

Стадион кассаларида олдиндан билет сотиш ташкил этилган.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Тошкент шаҳар ветеринария станцияси коллективи станция бошлиғи Т. Ҳ. Ҳошимовга опаси

Тошбиби МИРСОЛИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

23 ИЮЛЬ, 1984 й. Р—13825. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12